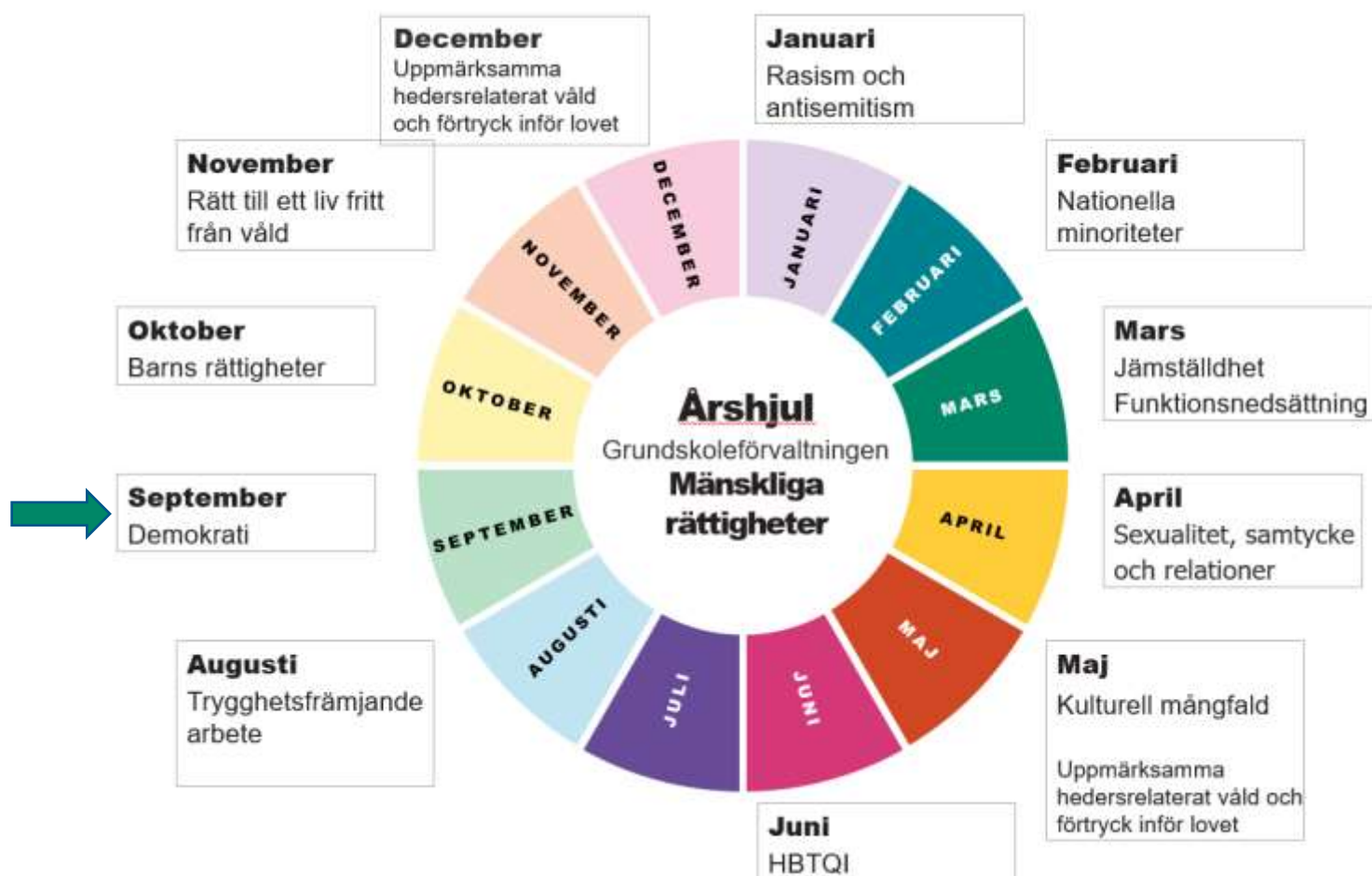

Demokrati

Fokus elevers delaktighet och inflytande

FN:s Generalförsamling har utsett 15 september till den Internationella dagen för demokrati och uppmanat till att fira demokratin runt om i världen. Dagen ska visa på att det är lika viktigt nu som alltid att demokratin värnas och främjas.

Vi kan lära om demokrati teoretiskt men framför allt är demokrati en pågående praktik. Att vara aktiv, känna ansvar och vara tolerant mot andra är exempel på demokratiska handlingar. Detta är förmågor ett demokratiskt samhälle är beroende av och som elever kan träna på i skolan.

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön (Ur Lgr22 samt Lgrsär22).

Elevers rätt att påverka

Elevers rätt att kunna påverka i skolan består av många viktiga delar så som att kunna påverka över det egna lärandet, påverka skolans arbetsmiljö och organisation. Elevers inflytande i skolan möjliggörs framför allt i relationen mellan lärare och elev och beror på om man som lärare är en god demokratisk förebild som lyssnar på elevernas upplevelser och åsikter och bemöter dem med respekt. I det ingår att ta hand om konflikter på ett bra sätt och bekräfta olika åsikter för att visa på en bra samtalsmiljö. Elevers medverkan och påverkan kan också utvecklas i de forum som finns på skolan, som klassråd, elevråd, matråd och i arbetet med elevskyddsombud.

Utbildningsmaterial för klassrummet eller för egen vidareutbildning

- Skolverkets utbildningsmodul för delaktighet och inflytande i undervisningen ger kunskap om hur lärare kan arbeta med delaktighet och inflytande för att engagera eleverna i sitt eget lärande och utveckla sin undervisning. [Modulen hittar du här](#)
- Hur elevrådet fungerar och arbetar skiljer sig mellan skolor och i vilken utsträckning elever kan påverka genom elevrådet varierar. Grundskoleförvaltningen har genom samtal med 16 elevråd som deltagit i en utbildning för elevråd, lärare, skolledare, Ungdomsfullmäktige i Göteborg samt den idéburna samarbetsorganisationen Sveriges Elevråd identifierat framgångsfaktorer för ett väl fungerande elevråd och tagit fram ett stödmaterial. Grundskoleförvaltningens vägledning för arbetet med elevråd består av en film samt en skriftlig vägledning. Använd filmen och vägledningen som samtalsunderlag och stöd i arbetet med elevrådet på skolan. [Länk till vägledningen](#)
- Viktiga datum för årets val till ungdomsfullmäktige

1 oktober -20 november, kandidering pågår

10 november – 20 november val till ungdomsfullmäktige

Ungdomsfullmäktige finns för att ge barn och unga ökat inflytande i olika samhällsfrågor och för att öka intresset för demokrati och politik i Göteborgs Stad. Arbeta gärna med valet till ungdomsfullmäktige

tillsammans med eleverna på till exempel klassrådet, tips är att utse en valdag på skolan då alla ges möjlighet att rösta.

På Lärarakademin finns allt du behöver för att arbeta med valet i klassrummet [Ungdomsfullmäktige - Lärarakademin - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/om-goteborg/utbildning-och-kulturskoleforvaltningen/utbildning/utbildning-for-larare/utbildning-for-larare)

- Från och med årskurs 7 i grundskolan har eleverna rätt att medverka i skolans arbetsmiljöarbete genom att utse elevskyddsombud. I arbetsmiljölagen finns särskilda regler om elevskyddsombud och deras medverkan i skyddskommittén. Ett elevskyddsombud representerar eleverna i arbetsmiljöfrågor, både den fysiska och den psykosociala miljön. Elever i förskoleklass, grundskolans årskurs 1–6, anpassad grundskola årskurs 1-9 ska ges tillfälle att medverka i arbetsmiljöarbetet, men de företräds inte av elevskyddsombud.

Ta del av grundskoleförvaltningens elevskyddsombudsutbildning som består av tre delar:

En handledning — [Handledning - elevskyddsombud](#)

En Powerpoint med information, länk till film, workshops och reflektionsövningar — [ESO-utbildning 2023 \(Elevskyddsombudsutbildning\)](#). I Powerpointen finns flera reflektionsövningar, välj ut det som passar bäst.

En film som är ett par minuter lång och tänkt att kunna visas för alla elever i årskurs 7 – 9 för att öka kunskapen om elevers möjlighet att vara delaktiga i det systematiska arbetsmiljöarbetet på skolan. Här kan du se filmen om: [Uppdrag elevskyddsombud](#)

Kontakt Maria Fridén, maria.friden@grundskola.goteborg.se

Kontakt valet till ungdomsfullmäktige Fredrika Ideblad, fredrika.ideblad@grundskola.goteborg.se